

<p>Groninger dienst Lutherse kerk Amsterdam</p> <p>Eindelijk heb ik mijn beide zussen zo ver gekregen om mee te gaan naar de jaarlijkse Groningse dienst. Op zondagochtend fietsen we door een rustig Amsterdam en stoppen bij de oude Lutherse kerk waar de Groningse vlag trots wappert. Ik vertel ze dat ik daar jaren geleden opging in de anonimiteit van honderden andere studenten om er colleges te volgen. Ik deed vooral mijn mond niet open omdat deze nog weinig ervaring had in het nabootsen van Hollandse klanken. Gelukkig kunnen we vanochtend gewoon binnenlopen met een vertrouwd 'moi'.</p> <p>We zoeken een mooi plekje. Vanuit mijn ooghoek zie ik dat de cameraman druk bezig is om de livestream op te zetten. De Groningse diaspora beperkt zich namelijk niet alleen tot het 'Westen' zelfs in Australië zijn er mensen online om de dienst te volgen.</p> <p>De techniek laat ons even in de steek als blijkt dat het scherm het niet doet. Dominee Donga zal zijn verhaal zonder de bijpassende plaatjes vertellen. Ik mis ze niet. Hij weet ons mee te nemen naar de aardbeving van 1756 in Düren, Duitsland. Een aardbeving die men zelfs in Amsterdam voelde. Er is een achttiende-eeuwse prent waarop de paniek van toen bij de Lutherse gemeente is te zien. Heimelijk hoop ik op een beving. Het hele land schudt heen en weer, ook het ivoren torentje in den Haag. En dan een nieuwe prent met een Lutherse kerk vol Groningers die stoïcijns blijven zitten. Dominee Donga spreekt over de medemenselijkheid aan de kant geschoven</p>	<p>Impressie Grunneger Dainst in Amsterdam</p> <p><i>Op 23 oktober was in Olle Lutherse Kerk in Amsterdam de 16^e Grunneger Dainst. Mit 200 kerkgangers en 100 volgers van de live-stream wör dainst goud bezöcht. Wie vruigen vaste bezoiker Jan Willem Dammer om n impressie te schrieven.</i></p> <p>Endelk kreeg ik mien baaide zusters zo wied om mit te goan noar de joarlekse Grunneger Dainst. Op zundagmörn op fietse, Amsterdam slept nog, stoppen wie bie Olle Lutherse Kerke. Grunneger vlage wappert ter tröts. Ik vertel mien zusters dat ik doar joaren leden colleges volgde en verdween in anonimiteit maank hail veul aandere studenten. Mor wat zeggen dee k nait veul omdat ik nog waaineg ervoaren haar mit t noadoun van Hollandse klanken. k Bin bliede dat we dizze mörn gewoon binnenlopen kinnen mit vertraauwde 'moi'.</p> <p>Wie zuiken n schier stee. Vanoet ooghouke zai ik dat cameraman drok is mit t opzetten van de livestream. Grunneger diaspora bepaarkt zuk nait allènneg tot 't Westen'. Allerdeegs in Australië binnen der lu dij online dainst mitmoaken.</p> <p>Techniek let ons even in de steek as schaarm t nait dut. Domie Donga preekt den mor zunder ploatjes dij e der biezöcht haar. Ik haar der gain verlet om. Domie wait ons mit te nemen noar oardbeven van 1756 in Düren, Duutslan. n Oardbeven dij hail in Amsterdam vuild wör. Der is n prent oet 18^e aiw woar doudestieds de alteroatsie in Lutherse gemainte te zain is. Stiekom hoop ik op n beven: t haile laand schudt hinneweer, ook t ivoren torentje in Den Hoag. En den n nije prent met Lutherse kerke vol Grunnegers dij stoensk zitten bliieven.</p> <p>Domie Donga sprekt over t omkieken-noar-nander aan zied schoven deur t</p>
---	--

door het grootkapitaal en van Groningers die elkaar moed inpraten met 'kop ter veur' maar intussen geen woorden meer vinden om hun angsten en gevoelens kenbaar te maken. Een gedicht van Hanne Wilzing onderstreept dit nog eens: 'laat de moed maar een keer zakken, tranen maken het harde soepel'. Maar een volksaard verander je niet zomaar. Het is onze kracht maar ook onze valkuil.

De dienst wordt afgewisseld met muziek van de band Westkantstad met zanger / kunstenaar Gert Sennema. Hun muziek is melancholisch en hun Groninger teksten raken me. Nu pas valt het me op: wat een akoestiek heeft deze kerk!

Na afloop van de dienst is er gelegenheid om cd's van Westkantstad en Groningse boeken en tijdschriften te kopen, Daarnaast is er een kleine expositie van kunstwerken van Gert Sennema. Met mijn zussen meng ik mij tussen de mensen. Met 'kovie en kouke' in onze handen treffen we mensen uit Sellingen, Grijpskerk, Delfzijl, en stad. Het is een ander Gronings dan ons Gronings uit Winschoten. Ik besef me dat ik me nooit echt Gronings heb gevoeld in Amsterdam. Het was iets van mijn jeugd van lang geleden, iets wat me in de weg zat om er bij te horen. Heimwee naar de klanken en woorden voelde ik wel. Deze ochtend ben ik niet alleen. Het Gronings leeft. In elke hoek van onze provincie even mooi en met trots gesproken.

Terug naar huis op de fiets kijk ik naar mijn zussen; 'volgend jaar weer?' 'Jazeker' klinkt het in koor.

grootkapitoal. En van Grunnegers dij nander moud inspreken mit 'kop ter veur', mor gain woorden meer vinden veur angsten en gevuilens. n Gedicht van Hanne Wilzing onderstreept dit: 'Loat moudveren mor n moal hangen / troanen moaken t haarde smui'. Mor volksoard verander je nait zo mor. t Is onze kracht mor ook onze valkoele.

Dainst wordt òfwisseld mit muzyek van de band Westkantstad mit zanger / kunstenaar Gert Sennema. Heur muzyek is melancholisch en heur Grunneger teksten roaken mie. Nou vaalt mie eerst op: wat n akoestiek het dizze kerke!

Noa dainst kin je cd's van Westkantstad en Grunneger bouken en tidschriften kopen. Ook is der n lutje expositie van kunstwaarken van Gert Sennema. Mit mien zusters begeef ik mie maank mensen. Veurzain van 'kovvie en kouke' trevven wie lu oet Zèlmg, Gruupskerk, Delfziel en Stad. t Is n aander Grunnegs den ons Grunnegs oet Winschoot. Ik besef dat ik mie nooit echt Grunnegs vuild heb in Amsterdam. t Was wat van mien jeugd van laank leden. Wat mie in de weg zat om der bie te heuren. Winst noar klanken en woorden vuilde ik wel. Dizze mörn bin ik nait allaint. t Grunnegs leeft. In elke hörn van onze provincie even mooi en tröts sproken.

Op fietse weerom noar hoes kiek ik noar mien zusters: 'ankom joar weer?'. 'Joa wizze' klinkt t in koor.

Jan Willem Dammer

Vertaling: Hanne Wilzing.